

16.07.2022v

mgr inż. arch. Tomasz Trzupek

Kontynuacja układów przestrzennych architektury nadświdrzańskiej we współczesnych realizacjach

Streszczenie

Zagadnienie architektury nadświdrzańskiej jako temat pracy doktorskiej należało podjąć ze względu na luki badawcze w analizie porównawczej brył obiektów architektury nadświdrzańskiej oraz architektury neoświdermajer. Na podstawie analizy stanu badań stwierdzono brak jednoznacznego zdefiniowania zjawiska architektury nadświdrzańskiej, brak wystarczającej liczby badań naukowych dotyczących omawianego zagadnienia oraz brak jasności stosowanych w stosunku do niego określeń. Brak badań dotyczących zjawiska pojawiania się nowej architektury, powstającej w analizowanym regionie, starającej się naśladować zabudowę historyczną swoimi formami oraz stosowanym detalem, może skutkować postępującą fizyczną i ideową degradacją zasobów historycznej architektury nadświdrzańskiej w skutek nieumiejętnej konserwacji i błędnych nawiązań w nowym budownictwie.

Celami pracy było określenie typologii brył tzw. architektury nadświdrzańskiej na podstawie analizy ilościowej. Na tej podstawie zaplanowane zostało wyodrębnienie najbardziej charakterystycznych typów kształtowania bryły. W dalszej części dysertacji poszukiwano odpowiedzi na pytanie czy obiekty powstałe po 1989 roku, nawiązujące do architektury historycznej analizowanego regionu (np. poprzez użycie detalu architektonicznego, operowanie podobną skalą i cechami bryłowymi) kontynuują układy przestrzenne typów brył obiektów historycznych.

Zastosowanie technik rysunkowych jako uzupełnienie stanu badań oraz stworzenie rysunkowych plansz stanowiło autorską decyzję o przyjętej metodzie przeprowadzania analiz. Podjęta została próba pogodzenia subiektywności i wrażeniowości rysunku odręcznego z analitycznym charakterem rysunkowych analiz typologicznych. Rysunek stanowił główną formę wypowiedzi w dysertacji.

Wśród badanych współczesnych obiektów widoczne są wyraźne nawiązania do architektury nadświdrzańskiej poprzez kształtowanie bryły. Wyodrębnione na podstawie badań świdermajerów typy znajdują swoją kontynuację w kompozycjach przestrzennych współczesnych obiektów, powstających w analizowanym regionie. Nowe budynki można przyporządkować poszczególnym typom wyodrębnionym dla architektury nadświdrzańskiej.

Słowa kluczowe:

architektura nadświdrzańska, świdermajera, typologia, rysunek architektoniczny.

Tomasz Trzupek